

Lauridana
Kruisweg

De kruisweg lopen, statie voor statie, is een oefening in verlies. Je volgt iemand, die de mensenzoon wordt genoemd, op de laatste schreden van zijn leven. Gisteravond, na de mis van Witte Donderdag, is hij, terwijl je naar huis fietste, naar de Hof van Olijven gegaan om zich tot God te richten, en, bijna met de moed der wanhoop, tegen God te zeggen wat hij altijd heeft gezegd: *uw wil geschiede*. Zijn vrienden zijn in slaap gevallen; na zijn arrestatie, kort daarna, hebben ze zich uit de voeten gemaakt. De kruisweg is wat God van de mensenzoon wil: dat hij voor je uit gaat.

Lauridana

Kruisweg

Kruiswegmeditaties van Willem Jan Otten

Eerste statie *Jezus wordt ter dood veroordeeld*

Degene die hem veroordeelde en vonniste heeft zijn handen in onschuld gewassen. De menszoon heeft zich niet vrijgepleit. Hij is beschuldigd van misdaden die hij niet gepleegd heeft. Hij is geseseld en tentoongesteld met een martelende kroon van doornen op zijn schedel. Al die tijd heeft hij gezwegen, hij die gezegd heeft: *'Zalig wie worden vervolgd vanwege een rechtvaardige zaak, want van hen is het koninkrijk der hemelen'*. Haat heeft hij niet beantwoord met haat.

Jezus wordt ter dood veroordeeld

Religieuze machthebbers "het Sanhedrin"

Pilatus

Jezus in onschuldig wit

1^e statie "bloedend"

Handen in onschuld wassen

Het volk dat roept
"aan het kruis met hem"

Vluchtende apostelen

Gehoorzaamheid en belang
van vertrouwen

Handen van God

Boom met wonderen, daden gedaan door
een mens van vlees en bloed

Vluchtweg

Oordeel dat groeit vanuit de mensen

Judas die zichzelf verhangt

Tweede statie *Jezus neemt het kruis op zijn schouders*

Jezus gaat de weg van een godslasteraar, de dood tegemoet. Hij gaat de weg van een moordenaar, een executie tegemoet. Hij gaat de weg van een ongehoorzame slaaf, een kruisiging tegemoet. Hij gaat de weg van een rechteloze, een lynchende meute tegemoet. Hij gaat de weg van een besmettelijk zieke, een anoniem graf tegemoet.

Hij gaat de weg van de gehate vreemdeling, de uitdrijving tegemoet. En langs de weg zullen mensen in hem zien wat zij het diepst verafschuwen.

Hij spiegelt, zelf zonder zonde, de zonden der wereld.

Jezus neemt het kruis op zijn schouders

Zon die de zonden op het kruis verbrandt

God de Vader

Blauwe lijn

Horen, zien en zwijgen

Nieuw leven

Wortels

De gedachte naar boven toe

Zonden van de mens als silhouetten

Ontvangende handen

Lichttunnel

2° statie

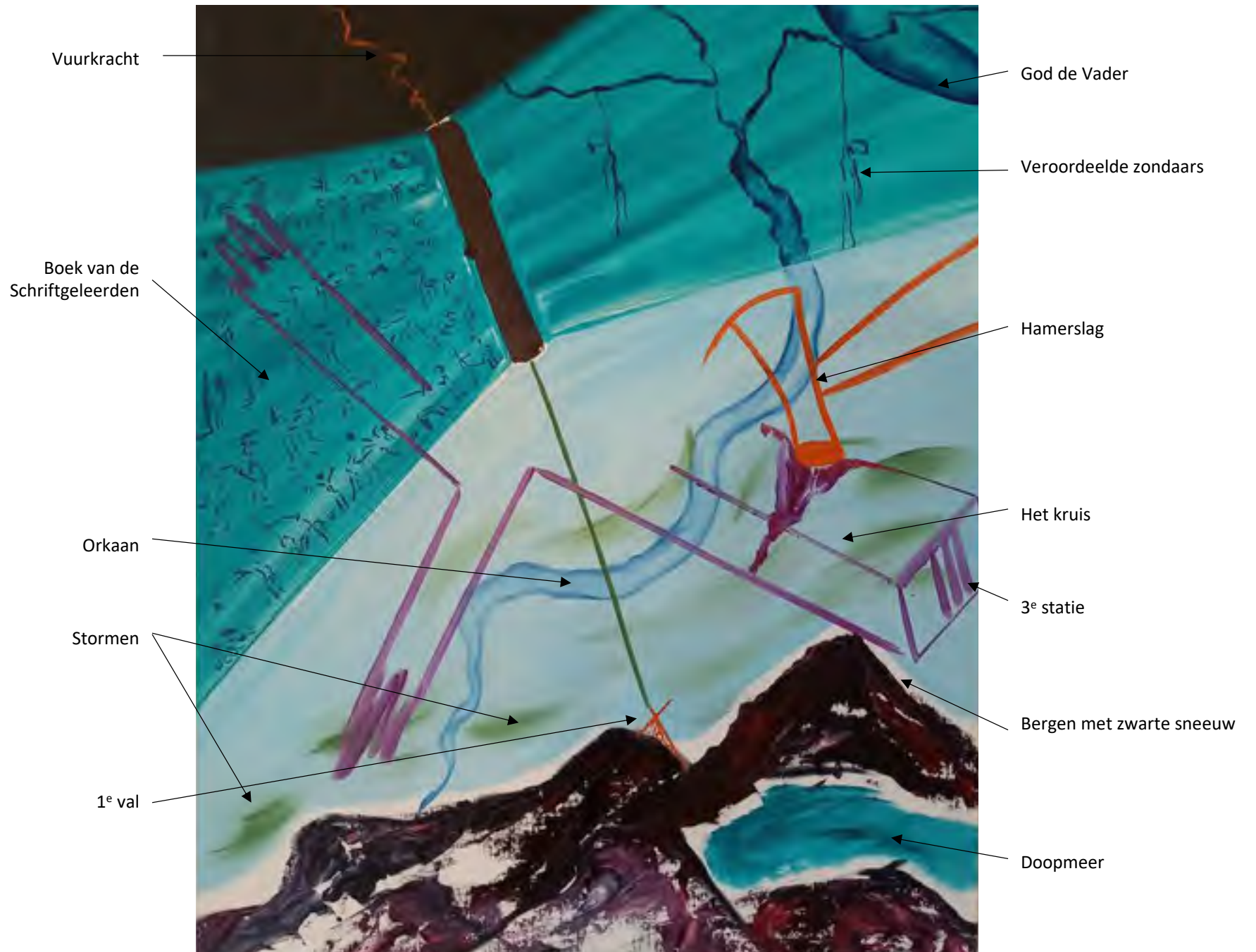
Derde statie *Jezus valt voor de eerste maal onder het kruis*

Vernederend is struikelen, toch bezwijkt hij, en plein public.
Hoe nu nog geloven in de aanspraak die hij heeft gemaakt: *'Ik ben de weg, de waarheid en het leven'*.
Is dit de weg die God, wiens wil hij zegt te doen, uitgestippeld heeft? Dit telkens weer overeind komen terwijl je bezwijkt? Is dit de god die voor je uit gaat?

Jezus valt voor de eerste maal onder het kruis

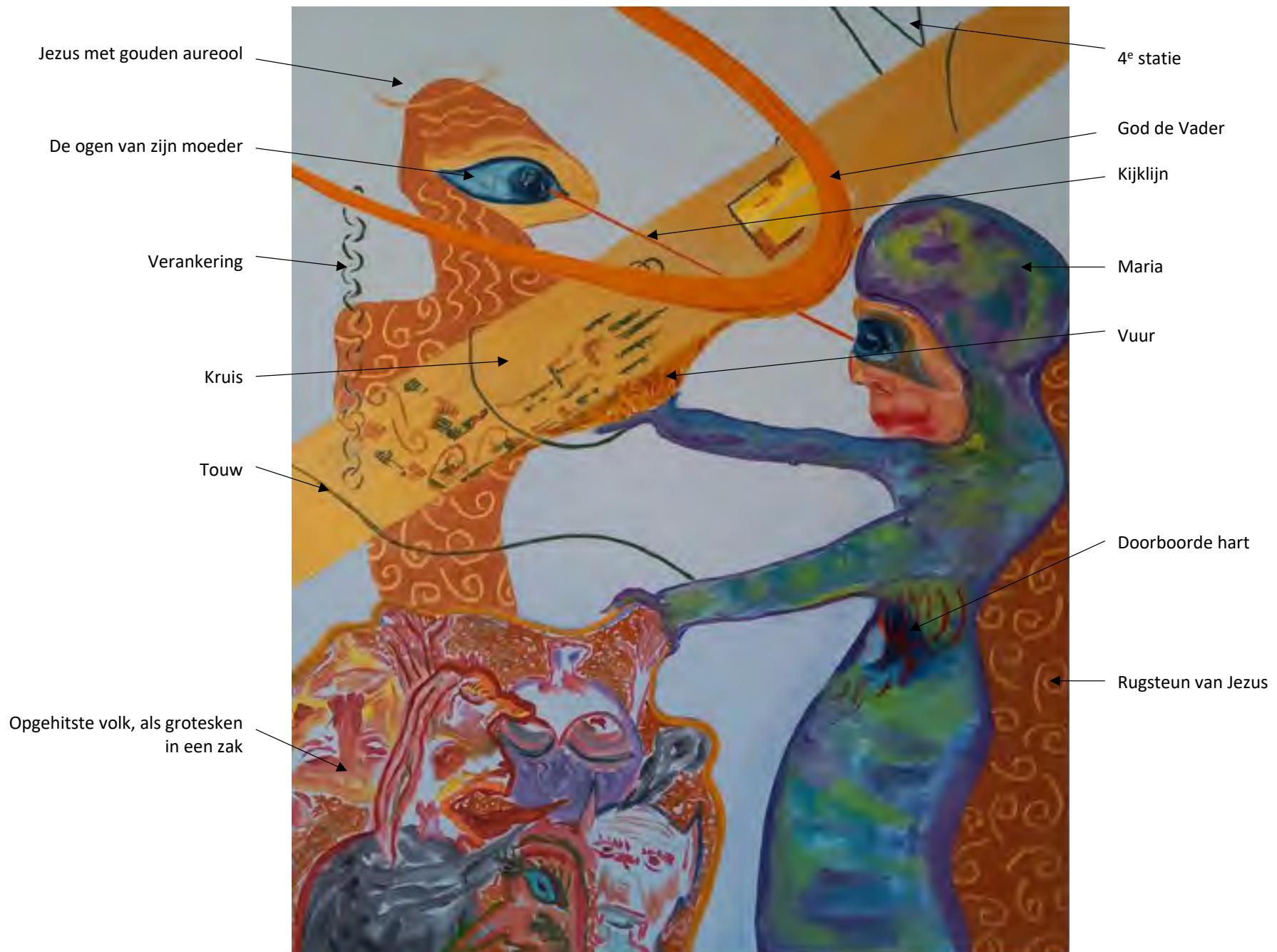

Vierde statie *Jezus ontmoet zijn bedroefde moeder*

Maria maakt, tussen de menigte en straks onder het kruis, het uur van zijn dood mee. Kindverlies is haar kruisweg, en het is alsof een zwaard haar eigen ziel doorboort. Maria bezwijkt bijna bij het zien van haar bezwijkende zoon. Aan haar, die de mensenzoon gedragen heeft en gezoogd en liefgehad, en die hem nu prijs moet geven - 'teruggeven aan God' - vraag je om voor je te bidden, nu, en in het uur van je dood, opdat je je prijs kunt geven aan God.

Jezus ontmoet zijn bedroefde moeder

Jezus met gouden aureool

De ogen van zijn moeder

Verankering

Kruis

Touw

Opgehitste volk, als grotesken
in een zak

4^e statie

God de Vader

Kijklijn

Maria

Vuur

Doorboorde hart

Rugsteun van Jezus

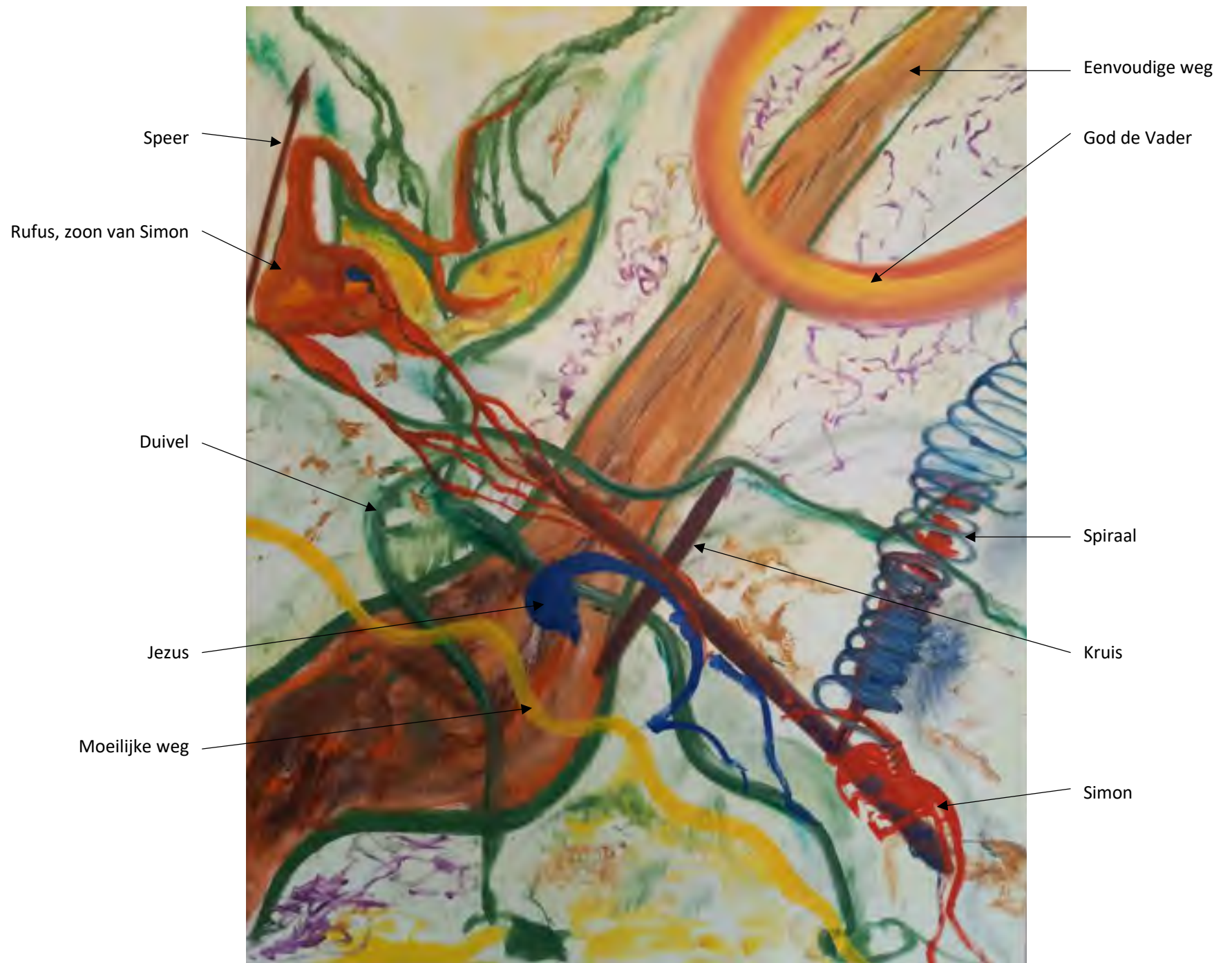
Vijfde statie *Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis dragen*

Midden in het geweld van de uitdrijving is er iemand die het kruis helpt dragen. Een lijdensweg is niet alleen een kwestie van pijn en uitputting, maar ook van uitsluiting en verlatenheid. We kunnen het kruis van de ander niet overnemen, maar wel helpen dragen - al is het maar om de ander, in zijn of haar verlatenheid, niet het geloof te laten verliezen. Wie helpt dragen wordt gedragen.

Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis dragen

Zesde statie *Veronica droogt het aanschijn van Jezus af*

Lippen deppen, voorhoofden vegen, koortsigen betten, wonden verbinden, tot in het laatste uur aanwezig zijn in iemands doodstrijd: in de doek waarmee Veronica, belichaming van alle 'handen aan het bed', de onaanzienlijke, geminachte mensenzoon droogt, zal zijn gelaat afgedrukt blijven. Hij verrijst in het hart van wie zich uit de onverschillige menigte losmaakt om zich te ontfermen.

Veronica droogt het gelaat van Jezus

Kruis

Jezus

Lijkwade

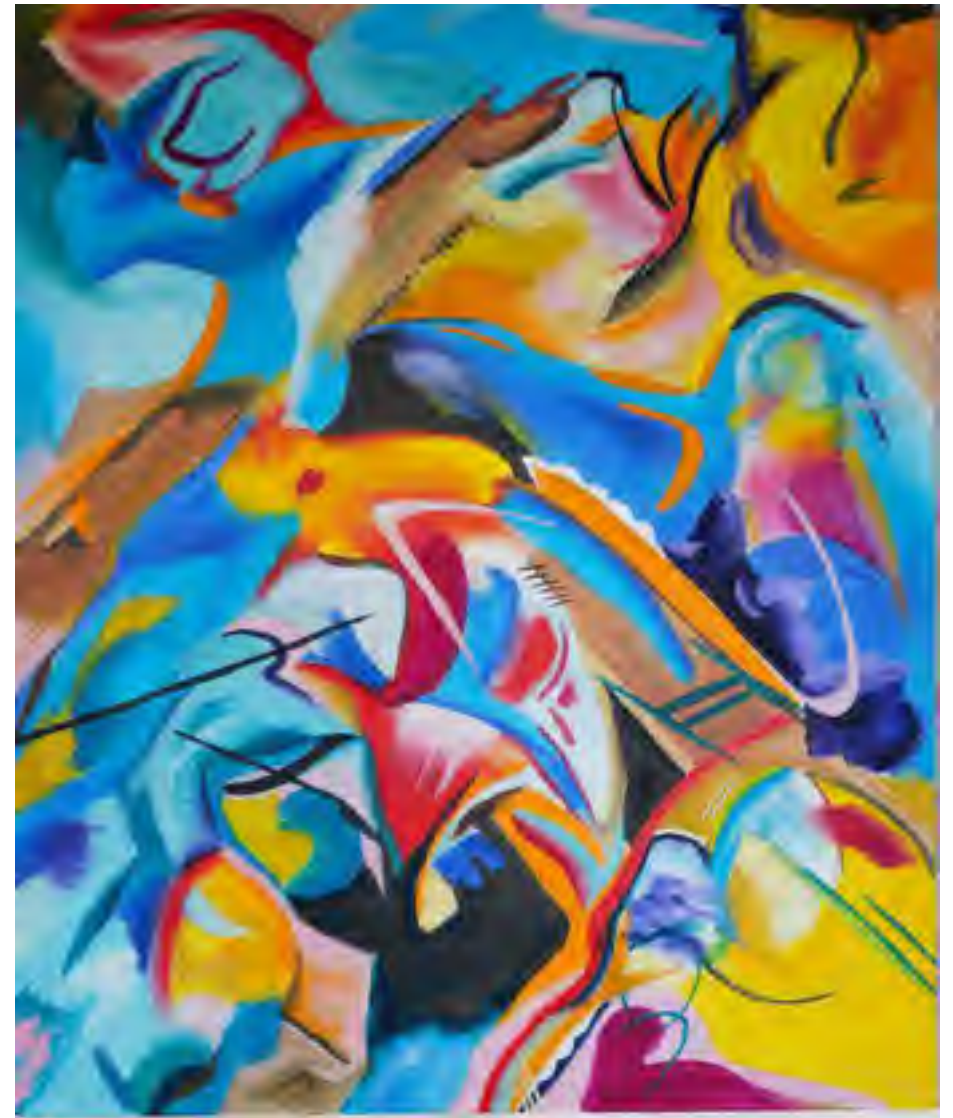
Veronica

Zevende statie *Jezus valt voor de tweede maal onder het kruis*

De man van liefde gaat niet alleen de weg van alle vlees, maar ook van alle geest. De tweede struikeling, 'aan de grens van het dodenrijk', maakt een 'man zonder kracht' van hem. Zo gaat hij ons voor, ook door de afgrond van moedeloosheid en depressie, opdat we hem ontwaren, als lotgenoot, als metgezel, wanneer we er geen gat meer in zien. Zie, gevangene van je verlatenheid, hij krabbelt overeind en leidt je dwars door de nacht van vertwijfeling.

Jezus valt voor de tweede maal onder het kruis

Kleine vogel

Symbolisch bloed

Sikkelvormig mes

Vredesduif

Witte schijn
(geest)

Christus

Simon

Speren

Heilig hart

Ruwe stenen

Haat en nijd

Roze boog (God de Vader)

Zweep

11 apostelen

Zwarte last

Moeder Maria

Roze bogen

7e statie

2e val

2 groene bogen

Gebed

Achtste statie *Jezus troost de wenende vrouwen*

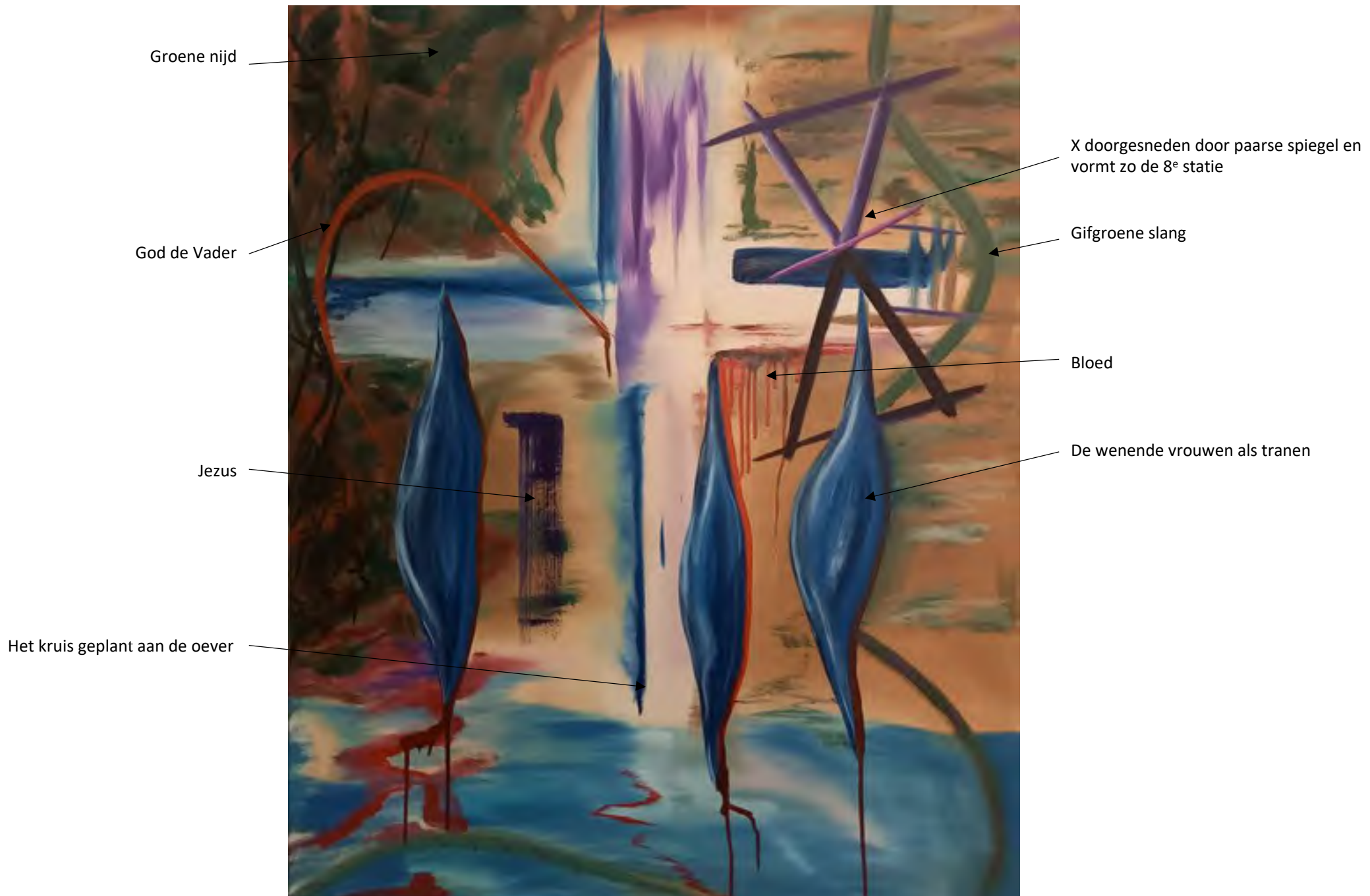
Moeilijk te harden zijn hier de woorden van de menszoon - ze stellen de vrouwen die hem uitentreuren beklagen eenzelfde ongenadig lot voor ogen als dat wat hij nu verduurt. *'Weent niet over mij, maar weent over uzelf en uw kinderen. Weet dat er een tijd zal komen waarop men zeggen zal: Gelukkig de vruchtbaren wier schoot niet heeft gebaard en wier borst geen kind heeft gevoed'*.

Hij die door de uiterste weeën van het leven gaat, troost de vrouwen met... de weeën van lijden die nooit niet ophanden zijn. Hij duwt de vrouwen als het ware uit de dood het leven weer in, hoe bar dat ook is.

Jezus troost de wenende vrouwen

Groene nijd

God de Vader

Jezus

Het kruis geplant aan de oever

X doorgesneden door paarse spiegel en vormt zo de 8e statie

Gifgroene slang

Bloed

De wenende vrouwen als tranen

Negende statie *Jezus valt voor de derde maal onder het kruis*

Hij wordt de laatste Adam genoemd, de menszoon die de val van de eerste Adam ongedaan maakt, die 'de appel terug aan de boom hangt'. Het verhaal van de mensheid is het verhaal van de vrije wil, van het onverbeterlijk vallen voor het kwaad, uit begeerte, angst, uit jaloezie, zelfs uit rouw en verdriet; en van het beschuldigen van de ander, van Eva door Adam, van Abel door Kaïn.

De menszoon heeft zich laten beschuldigen van alle kwaad, en steekt naar niemand de beschuldigende vinger uit, zelfs in het holst van zijn lijden niet. In zijn vergevingsgezindheid en liefde wordt de keten van het kwaad ontbonden.

Jezus valt voor de derde maal onder het kruis

Schreeuwen en antwoorden

God de Vader

Pieken en dalen

Felgroen koraal

Mensen

Kruis richting vooruit

Jezus

3^e val

Hete zon

9^e statie met eindpunt "kruis"

Schreeuwen en antwoorden

Hulplijn

Golgotha

Littekens

Vlinder

Opvangkussen 'paarse kwal'

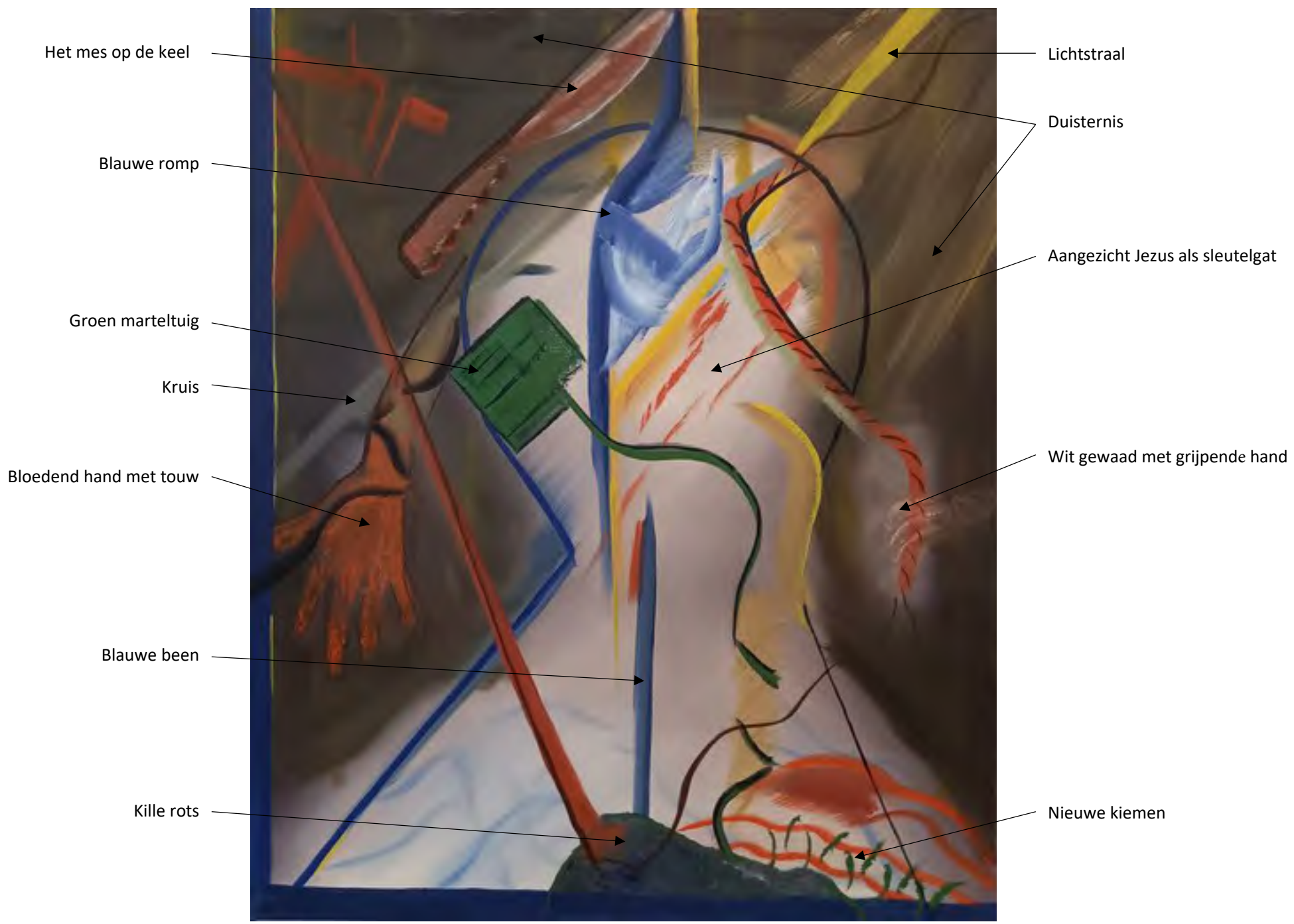
Tiende statie *Jezus wordt van zijn kleren ontdaan*

Naakt, ontkleed, ontmaskerd, onteigend, - wie dacht dat hij de mensenzoon al voor de lijdensweg, tijdens de geseling en de bespotting, in zijn meest deplorabele toestand had gezien, kijkt nu het liefst weg. Maakt zich uit de voeten, zoals de leerlingen van de mensenzoon meteen na arrestatie al hebben gedaan.

Waar verschuil je je voor, als je je afwendt van de naakten, de uitgekledenen, de stinkende daklozen? Toch heeft de mensenzoon aan hen gelijk willen worden, zelfs aan de naaktste, tot koopwaar verhandelde man of vrouw.

Jezus wordt van zijn kleren beroofd

Het mes op de keel

Blauwe romp

Groen marteltuig

Kruis

Bloedend hand met touw

Blauwe been

Kille rots

Lichtstraal

Duisternis

Aangezicht Jezus als sleutelgat

Wit gewaad met grijpende hand

Nieuwe kiemen

Elfde statie *Jezus wordt aan het kruis geslagen*

Kruisiging is de straf voor moordenaars en ongehoorzame slaven - voor onmens en halfmens. De menszoon sterft gehoorzaam hun dood. Hij zal een zin uitspreken die nooit meer ongedaan gedacht kan worden: 'Vader, vergeef ze, want ze weten niet wat ze doen'. De aanblik van hem, al stervende vergevend, maakt je gelijk aan wie dan ook; we staan, zonder uitzondering, bij zijn liefde in het krijt.

Jezus wordt aan het kruis genageld

Naamplaat INRI

Afdruipend bloed

Maria afgeschermd door haar blauwe mantel

Hand op het kruis genageld

God de Vader

Hamer

11^e statie met nagel door het hoofd

Lange traan

Hoofd van Johannes als silhouet

Wenende Maria

Ogen Maria

Twaalfde statie *Jezus sterft aan het kruis*

De mensenzoon bereikt de uiterste grens: de volstrekte verlorenheid. Waarom hebt u mij verlaten. 'Het gaat erom dat God met ons is, in zijn lijden, niet ons voorbij: Zo'n God heeft hij willen worden, één die zelfs in de radicaalste vertwijfeling deelt. Om hem, zoon van God, roepen de mensen in hun verlatenheid: zult u er zijn als wij ons bevelen in uw geest?

Jezus sterft aan het kruis

2 lichtstralen met apostelen

Heilige geest

Tempel die openscheurt

Speren

Jezus aan het kruis

Zondaar

Zondaar

Speer door het hart

Ladder

Rood – gele vlam

Vuur

Paarden en ruiters

Hart met bewaarde woorden

Maria

Water

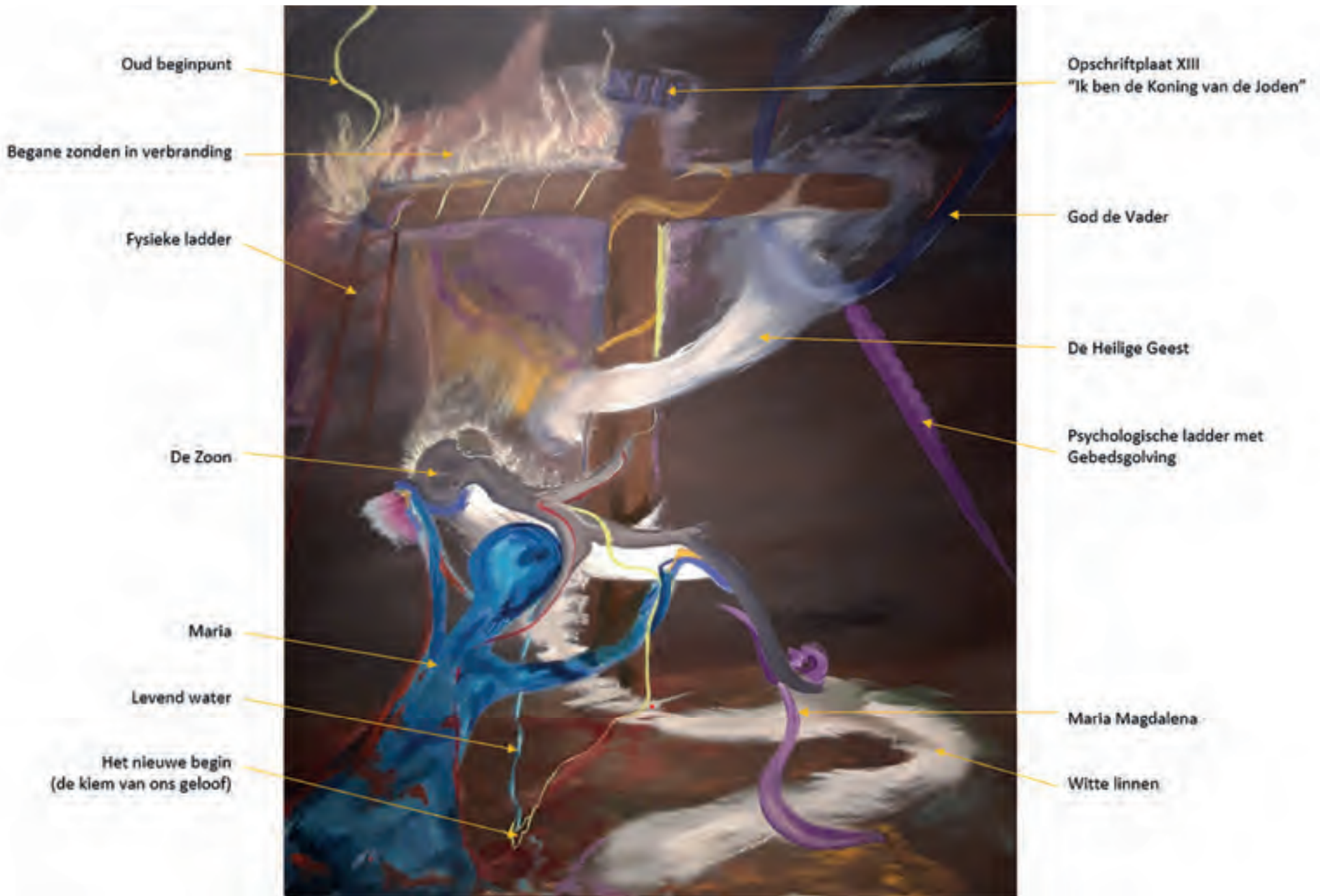

Dertiende statie *Jezus wordt van het kruis afgenomen*

De menszoon heeft moeten sterven als een hond, voor het kon dagen dat dit dan de Verlosser is - deze mens die, verraden en verlaten en vervolgd door mensen, diezelfde mensen tot het uiterste heeft liefgehad. Uit deze roerloze mond hebben ongelooflijke woorden geklonken, *'heb je naaste lief als jezelf', 'zalig wie treuren, want zij zullen worden getroost', 'keer je vijand je andere wang toe', 'vergeef hen, want zij weten niet wat zij doen', 'vergeef ons onze zonden, zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren', 'ga heen, en zondig niet meer'*.

Het lichaam van Jezus rust in de armen van zijn moeder

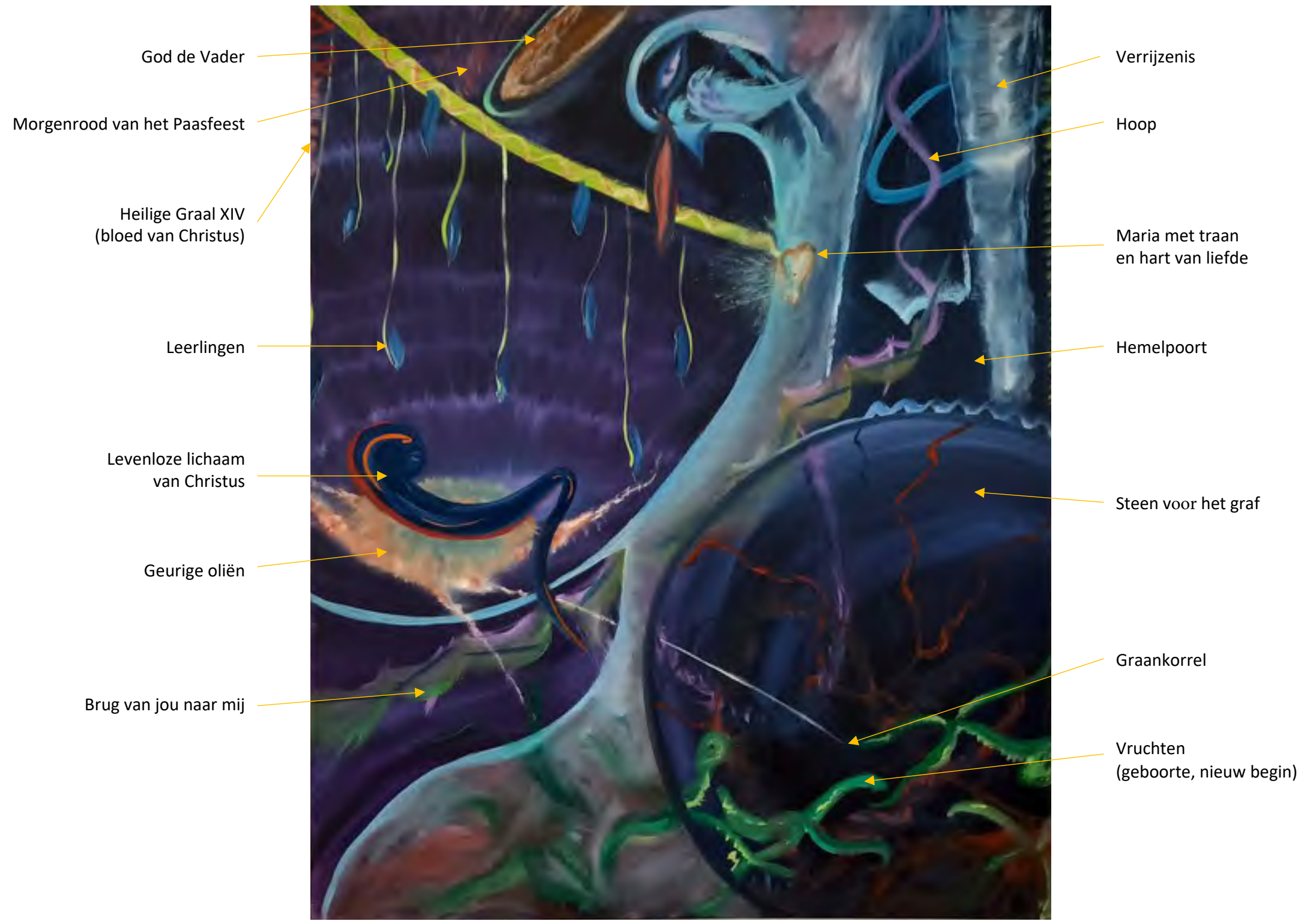
Veertiende statie Jezus wordt in een nieuw graf gelegd

Zijn lichaam wordt, gewikkeld in een schone wade, in een nieuw graf gelegd. De menszoon is leeggebloed als een geslacht lam en heeft zijn geest in handen van zijn vader bevolen. Hoe we onze doden verzorgen zegt iets over hoe zij in ons leven zullen verrijzen. Onze vingers zullen wij leggen in zijn wonden, in de tuinman zijn stem horen, in de vreemde die brood met ons breekt zijn gestalte aanschouwen, in de stem van wie ons vergeeft zullen we hem herkennen, en in het gelaat van wie ons in vertwijfeling aanziet, overal zullen we hem weten, in het uur van onze dood, in de hele schepping, tot het einde van de tijd, overal is de menszoon, behalve in zijn graf.

Jezus wordt in het graf gelegd

God de Vader

Morgenrood van het Paasfeest

Heilige Graal XIV
(bloed van Christus)

Leerlingen

Levenloze lichaam
van Christus

Geurige oliën

Brug van jou naar mij

Verrijzenis

Hoop

Maria met traan
en hart van liefde

Hemelpoort

Steen voor het graf

Graankorrel

Vruchten
(geboorte, nieuw begin)

Vijftiende statie *Het licht* | Pasen

COLOFON

Deze publicatie werd gerealiseerd ter gelegenheid van de tentoonstelling **'Kruisweg | Lauridana'** in de Begijnhofkerk in Mechelen, 14 februari - 31 maart 2024

Alle schilderijen: Lauridana, 2016 – 2021, olieverf op doek, 110 x 90 cm, behalve *"Het licht | Pasen"*, olieverf op doek, 145 x 100 cm

Schema's: Lauridana | Tom Verhoeven
Tekst: Willem Jan Otten, uit het boek *'Zondagmorgen - over het missen van God'*, uitgeverij Skandalon, 2022, isbn: 9789493220157
Foto's pagina 63 & rugzijde: Kris Brabands
Foto's en layout: Bert de Leenheer
Eindredactie: Dirk Vanhecke
Lettertype Optima
Druk: Zwartopwit, Herentals
Oplage 500

Duiding bij de schilderijen

Instagram Lauridana

